

Notář zpronevěřil 100.000 Kč ze sbírek na pohořelé. Ostudná aféra ve slovenské obci. — Notář a jeho dva pomocníci zatčeni. — Tak hlásá tučnými literami (přes dva sloupce) zpráva jednoho moravského denního listu z 8. července t. r. Jde ovšem o obvodního notáře, jak se dosud nazývají tajemníci na Slovensku. Ale široká veřejnost nerozeznává mezi notářem, obecním notářem, obvodním notářem, veřejným notářem, soukromým notářem. Pro ni je rozhodující, že těch 100.000 Kč zpronevěřil notář, jak také nadpis oznamuje.

Zajisté, v každém stavu vyskytnou se nepoctiví jednotlivci, žádný stav není prost těchto kazů. Jenomže: dopustí-li se takového činu příslušník některého jiného stavu (ať úřednického či svobodného povolání), nepíše se o tom buď vůbec nebo se to odbude zastrčenou lokálkou o třech řádcích — jako by to byla samozřejmost. Dopustí-li se však toho činu notář, to je jiná, to se věc roztahuje po měsíce ve všech novinách s tendencí až příliš průhlednou!

Scházelo dosud jen, aby se na náš vrub připisovaly také trestné činy, které páší jiní. Ať nikdo netvrdí, že jen nevzdělaný člověk neví, jaký je rozdíl mezi notářem v historických zemích a notářem na Slovensku. Když to neví ani ředitel měšťanských škol patnáctitisícového města na Moravě, byla by to námitka lichá. Je skutečně ku podivu, co se vyplývalo času a vynalézavosti, aby se vymyslely nové tituly pro zaměstnance všech možných kategorií. Uvádím jen soudní kancelářské asistenty, revidenty, kontrolory a ředitele, ačkoliv si jistě nikdo nepletl oficiála s okresním soudcem nebo vrchního oficiála s vrchním radou. A tam, kde stejné označení přímo svádí k záměně, má zůstat vše při starém?

Doufejme, že se najdou činitelé, kteří — když už tolik různých reforem bylo provedeno — provedou také tuto nutnou a rozumnou reformu a oněm zaměstnancům na Slovensku přiřknou titul, který jim náleží. E. Ch.

Vyhotovování listin po stránce formální. Notářské komory v Praze došel přípis Presidia vrchního soudu v Praze ze dne 19. srpna 1933 Pres.: 32037/13/33-a tohoto znění:

»Ministerstvo spravedlnosti sdělilo sem výnosem z 9. t. m. č. 35524/33-12, že zjistilo z došlé žádosti za připojení superlegalisační doložky na trhovou smlouvu, vyhotovenou veřejným notářem na Slovensku, že do smlouvy byla dodatečně vpisována jména stran a dodatečně (tužkou) vepsána čísla parcel prodaných nemovitostí, a uvedlo, že postup takový odporuje pojmové právní bezpečnosti a že nelze souhlasit, aby takovým způsobem byly sepisovány notářem i soukromé listiny a stranám vydávány.

Ministerstvo spravedlnosti dále soudí, že na listinu podobnými formálními vadami a s možností nesnadno kontrolovatelných změn předmětu právního jednání (čísla parcel vpisovaná tužkou) nemůže připojit superlegalisační doložku a vrátí ji žadateli s poukazem na formální vady.

K příkazu ministerstva spravedlnosti upozorňují se na konstatovanou závadu notářské komory zdejšího obvodu.»

Jmenování. Ministr spravedlnosti jmenoval veřejnými notáři kandidáty notářství Řehoře Savčinského pro Vyšší Svidník, Dr. Dušana Hružce pro Moldavu n. B., dále advokáty Dr. Jana Pollaka v Dolním Kubíně pro Dolní Kubín a Dr. Josefa Hoffmanna v Žilině pro Gelnici.

Osobní změny v ministerstvu spravedlnosti. Dnem 30. června 1933 odešel na trvalý odpočinek pan sekční šéf Otakar

Heydušek, přednosta odboru I., jemuž podléhají též osobní věci notářů. Po celou dobu svého působení u ministerstva spravedlnosti, do něhož byl povolán ihned po převratu, byl pan sekční šéf Heydušek ve stálém úzkém styku s notářskými korporacemi a získal si svým konciliantním vystupováním u všech příslušníků našeho stavu srdečných sympatií. Děkující panu sekčnímu šéfovi Heyduškovi za vše, co ve prospěch našeho stavu vykonal, přejeme mu zároveň, aby zaslouženého odpočinku dlouho a ve stálém zdraví i plné spokojenosti užíval.

Vedením odboru I. pověřen nadále pan min. rada Dr. František Výborný, dosavadní šéf presidia, přednostou presidia jmenován pak vrchní odborový rada Dr. Vladimír Brožovský, jenž byl dosud osobním tajemníkem páně ministrovým, a na tuto jeho funkci povolán p. vrch. min. komisař Dr. František Paleček.

Placení pozůstalostních dávek dlužními úpisy půjčky práce. Na dotaz Ústředního svazu čs. průmyslníků odpovědělo ministerstvo financí výnosem č. 65426/33 v této věci takto: Výhoda, stanovená v § 12 zákona o půjčce práce není omezena na její upisovatele. Pozůstalostní dávky může tímto způsobem platit i ten, kdo půjčku práce neupsal. Ani zůstavitel ji nemusil upsati. Platící stranou se rozumí jen osoba, kterou podle platebního rozkazu stíhá povinnost platební nebo která podle něho za pozůstalostní dávky alespoň ručí. Není-li platební rozkaz ještě vydán, rozhodují o těchto okolnostech ustanovení zákonná. Výhoda § 12 není v zákoně omezena ani časově. Dlužní úpisy, které zůstanou podle § 6 odst. 2 až do 15. května 1936 ve vázané aschově, bude lze použití k placení pozůstalostních dávek podle § 12 teprve, až jimi budou moci upisovatelé volně nakládati. Zaplatí-li se pozůstalostní dávky dlužními úpisy půjčky práce dříve, než se předepíše (§ 12 odst. 2), bude nutno, aby platící strana uvedla, které pozůstalosti se platba týká a zda pozůstalostní dávky platí napřed za sebe či za kterou osobu jinou. Tím jest již nárok na výhodu uplatněn a jeho dalšího ještě výslovného uplatnění není pak třeba. Kdyby snad úřad dávky vyměřující opomínil pak provést výhodu již při vyměřování dávek, může býti výhoda uplatněna rekursem.

Citující tento výnos z denních listů, nemůžeme zatajit svého podivení nad tím, že až dosud nevyšlo prováděcí nařízení v této věci, na které nás všechny finanční úřady v pochybnostech o této otázce odkazovaly již od vydání zákona č. 48/1933. Doufáme, že nejistota v této věci panující bude tímto výnosem odstraněna a že též poplatkovým oddělením jednotlivých berních úřadů se dostane již přesných pokynů, jak při uplatňování této zákonné výhody mají postupovati.

Knihy redakci zasláné.

Zákony a nařízení, týkající se ochrany nájemníků, s výkladem. Sestavili a napsali Dr. Emil Steigerhoj, okresní soudce, a Dr. Václav Crha, advokát, oba v Praze. Vydalo Ústřední studentské knihkupectví a nakladatelství v Praze II., Spálená 20. Stran 200, cena výtisku v celoplátěné vazbě 24 Kč.

Uhledná knížka tato poskytuje nám skutečně cenného a bezpečného průvodce po této dnes již tak složité materii, přinášejíc jednak úplné nyní platné znění zákona o ochraně nájemníků č. 44/1928 v úpravě dle pozdějších novel, dále zákonů č. 210/1931 a 54/1933 o částečném uvolnění ochrany a vládního nařízení č. 103/1930 o pojmu náhradního bytu, jednak obšírný, 142 stránkový komentář, velmi důkladně a

svědomitě zpracovaný a doložený četnými rozhodnutími nejvyššího soudu, resp. krajských soudů co posledních instancí rekursních, zejména krajského soudu civilního v Praze. Judikatura tato byla až dosud roztroušena po různých právnických časopisech, částečně nebyla vůbec publikována, a jest proto její sebrání dílem velmi záslužným. K § 9 jsou připojeny přehledné tabulky pro rychlý výpočet obecného zvýšení nájemného, k § 12 pak příklady pro výpočet zvýšení činže z důvodů zvláštních, obvyklé paušály udržovacích nákladů atd. Pro rychlou orientaci slouží i pečlivě sestavený věcný rejstřík s velkým počtem hesel.

Knížku doporučujeme vřele všem kolegům, i oněm, kteří se spornou agendou nezabývají. Látku tuto musí každý právník, který se zabývá agendou nemovitostí, dobře ovládati, nechce-li se vydávat v šanc riziku náhrady škody při event. špatné poradě; zvláštní zmínky zasluhují též pokyny pro sepsování smluv o náhradních bytech, jež v našich kancelářích nyní zhusta přicházejí a leckdy ne dosti opatrně bývají stipulovány.

Das Československe Unterhaltsgesetz vom 16./12. 1930 Z. 4/1931. Zpracoval JUDr. Karel Gerlich, sekretář nejvyššího soudu, vydala Společnost pro mezinárodní právní ochranu mládeže v republice Československé v Brně. Stran 104, cena brož. výt. 12 Kč.

Knížka jest německým vydáním před rokem vydaného českého komentáře (Alimentační zákon československý, cena 7 Kč 50 h), a obsahuje vedle textu zákona též podrobný výklad, dále důvodové zprávy k vládnímu návrhu a ústavně právních výborů obou sněmoven, jakož i judikaturu nejvyššího soudu. V dodatcích jsou uvedena obdobná zákonná ustanovení, platná v Rakousku, Francii a Německu, jakož i přehled literatury. Knížka bude vhodnou příručkou pro soudce, advokáty, notáře, soudní úředníky, poručníky z povolání, pracovníky v péči o mládež atd., jakož i vítanou pomůckou osobám, které buď mají výživné dostávat nebo je poskytovat, hlavně tedy osobám rozvedeným a rozloučeným, jakož i zaměstnavatelům, kteří takové osoby zaměstnávají a kteří v určitých případech za vyživovací splátky podle zákona ručí.

Pojem státního území. Studie státovědecká. Napsal JUDr. Zdeněk Neubauer, docent Karlovy university v Praze, vydalo nakladatelství Orbis v Praze jako LXIII. svazek sbírky spisů právnických a národohospodářských. Stran 104, cena brož. výtisku 30 Kč.

Velmi zajímavé dílo probírá v I. literárně-historické části desavádní theorie státního území (princip patrimonialní a theorii vlastnickou, princip teritoriální a pojem území výsosti, theorii předmětovou, theorii kvalitní a prostorovou, theorii kompetenční a theorii normativní s kritickým rozhledem po jednotlivých teoriích), v části II. dogmatické pak vlastní právní pojem a normativní smysl státního území, a to zvláště pro obor práva vnitrostátního a zvláště pro obor práva mezinárodního, jakož i vzájemný stav těchto pojmů, pro oba obory plně se nekryjících.

Dr. Vladimír Mandl, Právovářčná měšfanstva v Čechách. (Sbírka spisů právnických a národohospodářských sv. LXVI 1933, cena Kč 20.—.) Otázka, kterak dlužno právně pojímati právovářčná měšfanstva, budila od let zájem českého právníctva. Zejména zabýval se jí svého času I. sjezd právníký 1904 v Praze, mezi jinými účastníky zvláště též sám Randa. Přes to se nedospělo k určitému, obecně přijatému závěru a tato právní nejistota trvá dosud. Lze proto jen vítati nový příspěvek z pera Dra Vladimíra Mandla. Kdežto dosavad vyslovená mínění namnoze vrcholila v závěru, že právovářčná měšfanstva dlužno přetvořiti v některou nyní zá-

konně upravenou formu podnikání, přimlouvá se autor přítomného spisku za uchování právovářčnického útvaru v jeho historické podobě. Vydalo nakladat. »Orbis« (Praha XII.).

Přehled judikatury k zákonu o sociálním pojištění dělnickém č. 221/1924 ve znění zákona č. 184/1928. Uspořádali Oldřich Kadlík a Rudolf Chmelař, vydalo Čsl. Ústředí nemocenských pojišťoven v Praze II., Palackého 5. Stran 192, věcný rejstřík, cena vázaného výtisku 25 Kč. — Spis obsahuje přes 800 judikátů soudních stolic a rozhodnutí správních úřadů, uveřejněných po různu v soudních sbírkách a odborných časopisech v letech 1925—1932. Materiál je roztrfíděn dle jednotlivých paragrafů zákona, a uvnitř těchto abecedně dle hesel; mimo to jest doplněn obšírným věcným rejstříkem, takže jest k praktickému používání uspořádán velmi výhodně.

»Daňová a bilanční revue« čís. 6/1933 přináší mezi jinými následující pro poplatníky zajímavé články: Dr. Zdeněk P o r r : Předepsání dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí ze smluv o dělení společných nemovitostí; JUDr. Fr. Chmel : Vliv § 20 předělového zákona (ex 1920 č. 81) na zdaňování tak zv. voltuárních objektů daní důchodovou; Pokračování —y—: Lhůta k použití daňové rezervy na všeob. daň výdělkovou stanovená v § 15, č. 1, lit. e), věta 3 zák. o př. d. není prodlužitelná. Dále nejdůležitější vnesení ministerstva financí a zemských finančních úřadů z poslední doby. — R e d a k c e a administrace Praha XII., Slezská 13.

»Živnostenský řád« II. díl, Dr. Boh. Štědrý—Dr. Rudolf Buchtela. »Československý Kompas« tisk. a vyd. akc. spol. na Smíchově vydává právě druhé vydání druhého dílu »Živnostenského řádu«. Vydání prvé bylo rozebráno již po více než 7 let. Tímto novým vydáním je vyhověno potřebě úřadů, živnostenských zájemců a právníků, kteří této osvědčené sbírky nemohou postrádati. Vlastní živnostenský řád s předpisy o koncesovaných živnostech obsahuje I. díl. Tento II. díl obsahuje téměř úplně předpisy pracovního práva (8hod. pracovní, závodní výbory, nedělní klid v zemích českých, předpisy o nezaměstnaných, o ochraně dělnictva v provozovněch, různé drobné zákony dělnické jako o práci dětí, žen, cizinců ba i o domovních, soupis neotřítých pracovních předpisů a nový zákon o pracovních soudech), dále nový zákon o podomním obchodu a zákon puncovní, nové předpisy cejchovní a hlavně značně rozšířenu má stať o rozsahu oprávnění nej-různějších živností. Pouhé dodatky k I. dílu, jehož druhé vydání bude v brzkou rozebráno, tedy jen dodatky za 6 let k vlastnímu řádu živnostenskému, zabírají na 300 stran. V nich je obsažen i nový zákon o motorových vozidlech. Veškeré zákony otříté jsou i s příslušnými nařízeními, výnosy ba téměř úplnou judikaturou. Kniha obsahuje velmi podrobný rejstřík časový i abecední k I. a II. dílu, tedy k materiálu otřítému známým úsporným způsobem autorům vlastním, na 2500 stranách. Díl II. má 1330 stran a je za Kč 110.—. Kniha doporučuje se sama a jistě plní také své poslání národohospodářské.

»Rozlučka manželství« z pera JUDr. Vladimíra Mandla, advokáta a docenta Vys. učení technického v Praze, vyšla nákladem »Československého Komparu«. — Knížka podává ve formě komentáře výklad rozlukových ustanovení čl. manželského zákona ze dne 22. května 1919 obvyklým způsobem, že totiž k jednotlivým předpisům připojuje příslušná rozhodnutí nejv. soudu, jakož i přehled názorů vyslovených teorií. Tím se stane zajisté vítanou pomůckou soudci, advokátu a j., unožňujíc rychlou orientaci v obsáhlé již judikatuře i literatuře. Úvodem vylučuje autor, kterak se liší řízení rozlukové od pravidelného civilního procesu; v doplňku jsou připojeny vzorce podání v rozlukových věcech. Cena Kč 12.—. Str. 52.